

А. СЕМЕРУНЧИК, лікар вет. медицини, ТОВ «ВЕТЕКО»

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЛІКУВАННЯ КОРІВ, ХВОРИХ НА МЕТРИТ

Сучасні технології виробництва молока ставлять корів у жорсткі умови утримання, тому вони більш схильні до гінекологічних захворювань. Наслідком є складність контролю за станом функції відтворення, що призводить до збільшення кількості неплодних корів і відсотка яловості та значних збитків у господарстві.

В основі фізіології відтворної функції та її регуляції лежать нейрогуморальні процеси, тому при розробленні системи контролю функції розмноження та методів профілактики і терапії потрібно виходити не тільки з гістоморфологічного й інфекційного стану органів статевий системи, але й нейрогуморального статусу тварин.

Упродовж 15 діб після отелення патогенну мікрофлору можна знайти в матці у 90 % корів, а через 50–60 діб – у 9 %. У деяких стадах від 50 до 90 % корів мають післятотельні ускладнення (метрит), а це свідчить про бактеріальне забруднення статевий тракту. Видовий склад мікрофлори, що викликає неспецифічне запалення статевий органів, доволі різноманітний. Про це свідчать дослідження В.Й. Любецького (1998).

Найчастіше в статевий шляхах трапляються диплококи, стрептококи, стафілококи, протей, кишкова та синьогнійна палички. У більшості випадків в ексудаті знаходять різноманітні асоціації патогенних бактерій. Патогенні бактерії та гриби здатні проникати в матку як із навколишнього середовища (екзогенний шлях), так і через кров із молочної залози та внутрішніх органів при їх запаленні (ендогенний шлях).

У виникненні неспецифічного запалення значна роль належить бактеріям і грибам, які заносяться в статевий органи зі спермою та інструментами при штучному осіменінні. Серед акушерсько-гінекологічної патології в корів найчастіше (до 39 % тих, які отелилися) реєструють метрит.

Метрит – це запалення шарів матки. За характером ексудату метрит може бути катаральний, гнійний, фібринозний, гангренозний, некротичний; за проявом – клінічний, субклінічний та хронічний.

Форми метриту неможливо розглядати окремо, через те що кожна з них може ускладнюватись іншою.

Для лікування метритів слід використовувати весь комплекс заходів, у т. ч. препарати загальностимулюючої дії, які тонізують гладку мускулатуру матки, антибактеріальної та антимікозної дії, протизапальні, а також препарати, які підвищують рівень кровообігу, обміну речовин у матці, епітелізацію та регенерацію її слизової оболонки.

Основними завданнями при лікуванні метритів є збереження життя й молочної продуктивності та відновлення відтворної здатності. Ефективність лікування оцінюють за запліднюваністю тварин.

Головною метою при лікуванні є відновлення трофіки матки та її скорочувальної активності. Напочатку для підвищення її тонусу рекомендується вводити міотропні препарати, до яких належить утеротон (внутрішньом'язово тричі з інтервалом 24 год в дозі 10 мл); з другої доби лікування – окситоцин щодня впродовж 4–5 діб. За наявності в яєчниках жовтого тіла – одноразово внутрішньом'язово один із простогландинмісних препаратів (естрофан – 2 мл/гол.; динолітик – 5 мл одноразово). Оскільки запальні процеси в матці знижують її чутливість до міотропних препаратів, їх рекомендується застосовувати на фоні естрогенів, які забезпечують активізацію енергетичних і пластичних процесів, знижують активність окситоцинази, що створює оптимальні умови для утеротонічної дії окситоцину та інших утеротонічних сполук. Як естрогенні препарати використовують 1–2 % масляний розчин синестролу відповідно в дозах 4–5 і 2–2,5 мл або 0,1 % розчин естрадіолу дипропіонату – 2,5–3,0 мл. Препарати вводять внутрішньом'язово 1–2 рази з інтервалом 24 год.

Для нормалізації обмінних процесів застосовують внутрішньовенно протягом 2–3 діб один з таких препаратів: глюконат кальцію, 40 % розчин глюкози – 400 мл, 10 % розчин хлориду кальцію – 200 мл. Вітамінні препарати – тривіт (2–5 мл підшкірно або внутрішньом'язово впродовж 7 діб), тетравіт (5 мл підшкірно або внутрішньом'язово 1 раз на 7 діб).

Як метод патогенетичної терапії застосовують надплевральну новокаїнову блокаду за В.В. Мосіним (0,5 % розчин новокаїну в дозі 0,5 мл/кг маси), що дозволяє скоротити термін лікування, знизити медикаментозне навантаження на організм тварини та відсоток ускладнень у вигляді прихованих ендометритів. Корові наприкінці стадії збудження статевого циклу внутрішньоматково вводять 20–30 мл рідкого лікарського препарату антимікробної дії. Перевагу віддають препаратам, виготовленим у вигляді емульсії або суспензії на жировій основі: емульсія йодвісмутсульфаміду, 5 % суспензія трициліну на олії. До таких препаратів належать внутрішньоматкові таблетки – метрициклін, гінобіотик, утракур, метромакс. Препарат обирають відповідно до чутливості мікроорганізмів у даному господарстві.

Профілактичне застосування внутрішньоматкових препаратів на основі йоду після оперативного відділення посліду дозволяє скоротити тривалість неплідності на 9–14 днів і підвищити запліднюваність корів на 3,2–10,3 %.

Практично доведено, що внутрішньом'язове введення препаратів 15 % амоксициліну в дозі 50 мл новотільним коровам з підвищеною температурою тіла 3 доби поспіль сприяє їх швидкому одужанню. Відомо про позитивний досвід уведення ін'єкційних антибіотиків (амоксан-150) безпосередньо в порожнину матки в період гострого перебігу метриту (антибіотик уводився в дозі 50 мл через канал шийки). Також застосовують розчин порошку окситетрацикліну та генціанвіолету шляхом уведення в порожнину матки.

З метою профілактики субклінічного метриту в корів слід звернути увагу на усунення дисбалансу поживних речовин і енергії при підготовці до родів і протягом усього післяродового періоду та високу рухову активність тварин у ці періоди. Також після оперативного відокремлення посліду не варто вводити в порожнину матки водні розчини антимікробних засобів, які осаджують і руйнують мукополісахариди.

У зв'язку з тим, що серед післяродових ускладнень 40–60 % припадає на запальні процеси, необхідно дотримуватися належних санітарно-гігієнічних умов утримання тварин для запобігання можливій мікробній контамінації статевих органів під час родів і в післяродовий період. Для цього потрібно систематично проводити дезінфекцію, забезпечувати належний повітрообмін при збереженні оптимальних параметрів температури, вологості й швидкості руху повітря в приміщенні. ☉

ПрАТ "Реагент"

- це вітчизняні ветеринарні препарати на основі:

Гентаміцину

Енрофлоксацину

Тилозину

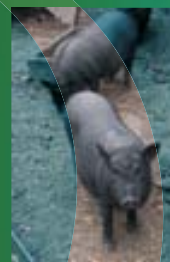
Левамізолу

Альбендазолу

Івермектину

Окситоцину

Вітамінів А, D₃, Е, F...

...а також понад 250 найменувань ветеринарних препаратів відомих виробників!

ПрАТ "Реагент"

- це набори хімреактивів для ветсанекспертизи продуктів харчування:

- молока та молочних продуктів;

- м'яса;

- продуктів рослинного походження;

- фарби для мікроскопії мазків;

- набір для визначення трихінельозу в м'ясі;

- фарба для клеймування м'яса.

49019, Дніпропетровськ,
вул. Ударників, 27
Тел./факс (056) 370-38-67
Тел. (056) 372-35-57
Ліцензія АВ 541557 від 21.10.2010

ПрАТ "Реагент"

- це європейська якість та українські ціни!